

УДК 004.58

Зеленьова І.Я.¹, Голуб Т.В.¹, Хохлов М.М.²

¹ канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СТУДЕНТАМИ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) дедалі частіше використовується в освіті, і студенти високо цінують його користь, особливо при дистанційному навчанні. Застосовуючи вебдодатки зі штучним інтелектом, вони можуть розширювати свої знання, обробляти складні дані та формувати висновки на основі великих масивів інформації. Такий підхід не тільки покращує

навчальний процес, але й допомагає студентам раціональніше використовувати онлайн-ресурси для досягнення успіху в навчанні [1, 2].

З метою аналізу сучасних тенденцій з використання засобів генеративного штучного інтелекту студентами першого і другого рівня освіти, на кафедрі комп'ютерних систем і мереж проводиться періодичний моніторинг шляхом анонімного опитування студентів (рис. 1).

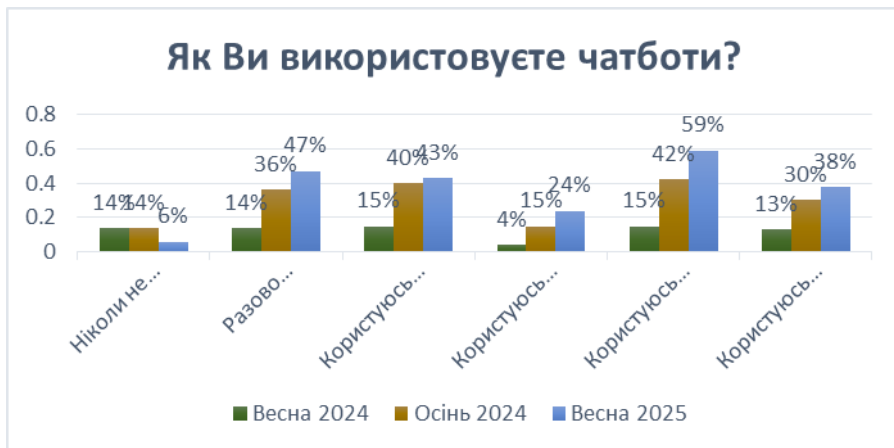

Рисунок 1 - Порівняльний аналіз результатів опитування студентів щодо використання чатботів

Розглянемо основні тенденції:

- спостерігається значне зниження частки студентів, які ніколи не користувалися чатботами і не бачать у цьому потреби. Це свідчить про зростання обізнаності та залученості студентів до використання чатботів;

- частка студентів, які спробували чатботи, але не знайшли їх корисними, значно зросла протягом досліджуваного періоду. Це може свідчити про те, що початкові очікування від чатботів не завжди виправдовуються, або що студенти потребують кращого розуміння того, як ефективно їх використовувати;

- спостерігається значне зростання використання чатботів для отримання лекційного тексту, що свідчить про їхню корисність як джерела теоретичної інформації;

- відбувається значне зростання використання чатботів для допомоги у написанні програмного коду. Це підкреслює зростаючу роль ШІ в практичних аспектах навчання, особливо в технічних дисциплінах;

- найбільший приріст спостерігається у використанні чатботів для генерації графічного та відеоконтенту. Це може відображати зростаючу

доступність та якість інструментів ШІ для створення візуального контенту, а також зростаючу потребу студентів у таких інструментах для навчальних проєктів і вирішення творчих задач;

– спостерігається значне зростання використання чатботів як допоміжного інструменту для обговорення та отримання пояснень, хоча вони ще не повністю замінюють викладача.

Аналіз результатів дозволяє констатувати зростаючу інтеграцію чатботів у навчальний процес протягом року. Все менше студентів залишаються осторонь цієї технології. Результати опитування свідчать про зростаючу популярність та різноманітність використання чатботів серед студентів. Хоча більшість студентів знаходять їх корисними для різних навчальних завдань, існує також значна частка тих, хто не отримав очікуваної користі. Це підкреслює необхідність подальшого дослідження ефективних способів інтеграції чатботів в освітній процес, а також надання студентам необхідних знань та навичок для їхнього ефективного використання. Зростання використання чатботів для створення контенту (коду, графіки, відео) є важливою тенденцією, яка може мати значний вплив на майбутнє навчання.

Зважаючи на появу нових різноманітних засобів штучного інтелекту, зокрема безкоштовних версій, проведено опитування студентів, які саме засоби є найбільш популярними на даний час (рис. 2).

Рисунок 2 – Результати опитування студентів щодо використання сучасних популярних засобів генеративного ШІ

Інтерпретація результатів опитування дозволяє визначити певні тенденції:

– **домінування ChatGPT:** ChatGPT залишається беззаперечним лідером серед засобів генеративного ШІ, що використовується студентами. Його широкі можливості та, ймовірно, рання доступність зробили його основним інструментом для багатьох навчальних завдань;

– **зростання популярності конкурентів:** Gemini та Copilot демонструють значне зростання популярності, що свідчить про появу сильних конкурентів ChatGPT. Можливо, їхні специфічні функції або інтеграція з іншими платформами роблять їх більш привабливими для певної частини студентів;

– **динаміка ринку ШІ:** зростання використання нових інструментів, таких як Grok, та падіння популярності інших (наприклад, DeepSeek-R1) відображає швидку еволюцію ринку генеративного ШІ та зміну переваг користувачів;

– **нішеві інструменти:** більшість інших перелічених інструментів, ймовірно, мають більш нішеве застосування або є менш відомими серед студентів. Їхні низькі показники використання можуть бути пов'язані зі спеціалізованими функціями або меншою доступністю інформації про них;

– **потреба в ознайомленні:** низьке використання багатьох інструментів може також вказувати на те, що студенти ще не повністю ознайомлені з їхніми можливостями та потенційною користю для навчання.

Результати опитування наочно демонструють, що ринок засобів генеративного ШІ для студентів є динамічним. ChatGPT залишається лідером, але його позиції поступово розмиваються зростанням популярності Gemini та Copilot. Поява нових інструментів, таких як Grok, свідчить про подальшу конкуренцію та розвиток цієї сфери. Для розуміння причин таких змін потрібні додаткові дослідження, які б вивчали переваги студентів, їхню обізнаність про різні інструменти та специфіку їхнього використання для навчальних цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Чудові підказки ChatGPT для підвищення продуктивності [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://blog.hootsuite.com/chatgpt-prompts/>

2. Робота вчителя зі штучним інтелектом: теорія та практика [Електронний ресурс] - Режим доступу:

<https://naurok.com.ua/post/robota-vchitelya-zi-shtuchnim-intelektom-teoriya-ta-praktika>